

معرفی کتاب

دکتر فریدون سیامکنزاد

نام کتاب:

فرهنگ داروسازی - انگلیسی، فارسی

نویسنده:

دکتر محمدرضا توکلی صابری

ناشر:

انتشارات مازیار

نوبت چاپ:

اول

شمارگان:

۱۲۰۰ نسخه

قیمت:

۳۰۰۰۰۰ ریال

آدرس ناشر:

مقابل دانشگاه تهران، ساختمان ۱۴۳۰، طبقه اول، واحد ۴، تلفن: ۶۶۴۶۲۴۲۱

از داروسازان است، در این کتاب فراهم آمده است. از واژه‌های مربوط به فارماسیوتیک و فارماکولوژی تا واژه‌های مربوط به مدیریت، اقتصاد و حسابداری در حدی که یک داروساز به آن نیاز دارد. نویسنده تمام واژه‌هایی را که در سی ساله گذشته پیشنهاد کرده و پذیرفته شده در این فرهنگ آورده است. روش فرهنگ‌نویسی نوینی در این کتاب به کار گرفته شده است، به این ترتیب که هر واژه مرکب به‌طور مستقل و بر حسب اولین واژه مرتب شده است. یعنی واژه‌های مرکبی مانند Drug metabolism و Down syndrome هر دو در حرف D آمده‌اند و نه در زیر Metabolism یا Syndrome؛ زیرا با این روش واژه‌های مرکب آسان‌تر پیدا می‌شوند.

این نخستین فرهنگ داروسازی انگلیسی - فارسی است و بدیهی است که کمبودها و کاستی‌هایی داشته باشد. از همکاران عزیز خواهشمندم که این کمبودها و کاستی‌ها را نادیده نگیرند و انتقادهای ایرادهای خود را به آدرس ناشر بفرستند تا در چاپ‌های بعدی به کار آیند.

پس از بررسی و مطالعه پیش‌گفتار کتاب یا همان سخن نویسنده، باید به این نکته اشاره کنم که در پشت جلد کتاب نیز، این فرهنگ چنین معرفی شده است:

این فرهنگ که اولین فرهنگ داروسازی انگلیسی - فارسی است، حاوی حدود ۱۵۰۰۰ واژه انگلیسی و معادل‌های فارسی آن‌ها است که در علوم و صنایع داروسازی کاربرد دارد، مانند: مفردات پزشکی، فارماسیوتیک، گیاهان دارویی، شیمی دارویی، فارماکولوژی، فیزیولوژی،

آقای دکتر توکلی صابری به‌عنوان داروسازی با تجربه و از آن مهم‌تر فعالی مطبوعاتی شهره هستند. ایشان ید طولایی در فرهنگ‌نویسی دارند و قبل از انقلاب نیز به این کار مبادرت کرده‌اند. کتاب فرهنگ داروسازی که انگلیسی - فارسی است، کتابی پرمحتوا و قابل استفاده برای کلیه داروسازان است.

ایشان در مطلب «سخن نویسنده» چنین نگاشته‌اند:

داروسازی همانند پزشکی حرفه‌ای است که برپایه دانش‌های گوناگونی استوار است. این دانش‌ها علاوه بر علوم پایه مانند شیمی، فیزیک، زیست‌شناسی، و ریاضیات طیف وسیعی از دانش‌های دیگری را نیز شامل می‌شود، مانند فارماکولوژی، فیزیولوژی، گیاه‌شناسی، انگل‌شناسی، مفردات پزشکی، فارماسیوتیک، شیمی دارویی، میکروبی‌شناسی، بیوشیمی، تشریح و آمار و کسی که به این حرفه اشتغال دارد نیازمند دانستن واژه‌ها و اصطلاحات همه این دانش‌ها است.

این فرهنگ به منظور برآوردن چنین نیازی تهیه شده است. در این فرهنگ مهم‌ترین واژه‌های داروسازی و رشته‌های وابسته به آن با معادل‌های فارسی آمده است. هدف از تألیف این کتاب فراهم آوردن واژه‌های مورد نیاز افرادی است که در یکی از زمینه‌های داروسازی به کار مشغول هستند. از داروسازی که در داروخانه کار می‌کند گرفته تا داروسازی که در مراکز صنعتی و تولیدی، مراکز تحقیقاتی، بیمارستان‌ها، مراکز آموزشی و یا در شرکت‌ها و بخش‌های اقتصادی فعال است. بنابراین، همه واژه‌هایی که مورد نیاز طیف وسیعی

داروسازی و پزشکی و رشته‌های وابسته به آن سر و کار دارند و می‌خواهند از متون انگلیسی زبان استفاده کنند.

برای آشنایی بیشتر خوانندگان و مخاطبان نشریه رازی در مورد چگونگی این فرهنگ و نحوه نگارش آن به قسمتی از کتاب اشاره می‌کنیم:

طب سنتی، میکروبی‌شناسی، گیاه‌شناسی، انگل‌شناسی، بیوشیمی، تشریح، آمار، شیمی، فیزیک، زیست‌شناسی، حسابداری، مدیریت و ریاضیات، به علاوه شرح حال پزشکان و داروسازان ایرانی و عرب.

فرهنگ داروسازی کتاب مرجع و راهنمای مفیدی است برای همه کسانی که با علوم

مولکول شیمیایی تعیین شده و مانند شماره شناسنامه این مولکول است. این شماره به یافتن این مولکول در بانک‌های اطلاعاتی علمی کمک می‌کند.	carrier free	بی‌حامل	یک رادیوایزوتوپ که هیچ عاملی به آن افزوده نشده است. یعنی رادیوایزوتوپ به حالت خالص وجود دارد و با ایزوتوپ پایدار آن رفیق نشده است.
Cascara sagrada	کاسکارا ساگرادا	روغن سوختگی، روغن کارون	مخلوطی است از یک روغن گیاهی (زیتون یا پنبه‌دانه) با آب آهک که برای درمان سوختگی به کار می‌رود.
پوست خشک شده درخت <i>Rhammus pursiana</i> که یک مسهل آنتراکینونی با اثر ملایم است. حاوی آمودین، کاسکارین و پرپستالین است.	Carron oil	غظروف، نرمه استخوان	بافت همبند، سفید و بسیار نرم‌تر از استخوان که در بخش‌های مختلف بدن وجود دارد.
case hardening	سخت شدن پوسته	کارتریج	محفظه سربسته‌ای که برای یک فرآیند مشخص در داروسازی به کار می‌رود مانند صافی کارتریج.
پیدایش یک لایه متراکم و خشک در سطح ماده‌ای که در حال خشک شدن است که باعث کاهش میزان خشک شدن درون آن می‌شود.	Cartilage	«چرخ»	اصطلاحی عامیانه که در بین معنادان رواج دارد و به معنای اقمق‌آمین است.
caseinogen	کازینوژن	زائنده گوشتی، پاپی	برجستگی کوچک گوشتی که غالباً غیرطبیعی و غیرعادی است.
کازین غیرفعال و محلول در شیر پیش از آن که به حالت می‌آید و در فرآورده‌های دارویی و آرایشی مصرف دارد.	cartridge	کارواکرول، سیموفنل	مابع بی‌رنگی که از مواد تشکیل‌دهنده بسیاری از روغن‌های معطر است. از روغن آویشن به‌دست می‌آید. به‌طور صنعتی نیز تهیه می‌شود.
carnitin	کارنیتین	گندمه	نوعی میوه خشک ناشکوها است که جدار میوه و دانه به هم پیوسته است مانند میوه گندم و ذرت.
یک مشتق بتائین که در عضله و جگر یافت می‌شود و برای اکسیداسیون اسیدهای چرب در میتوکندری لازم است.	carosine	CAS = Chemical Abstract Service	CAS registry number
carnosine	کارنوزین	شماره ثبت شده سی‌ای‌اس	شماره‌ای است که توسط بانک اطلاعاتی کمیکال ابستراکت برای هر
یک دی‌پپتید که از بت‌آلائین و هیستیدین ساخته شده است در عضلات و مغز یافت می‌شود در انتقال پیام‌های عصبی نقش دارد.	caroten	مچی	
carotenoid	کاروتنوئید		
رنگدانه زردی که به شکل‌های مختلفی در گیاهان وجود دارد. در بدن موجودات زنده به ویتامین A تبدیل می‌شود.	carotid		
مانند گزانتوفیل و لیکوپن	carpal		
carotid	سرخرگ سبات		
دو سرخرگ اصلی که در دو طرف گردن است.			
carpal			

carpometacarpal مربوط به استخوان‌های میچ دست و کف دست.	مچی - کف دستی مربوط به استخوان‌های میچ دست و کف دست.	مربوط به میچ دست
carpopedal carrier ۱ - پروتئین معینی که در غشاء باخته یا اجزاء آن وجود دارد و مواد شیمیایی را از این غشاء عبور می‌دهد. ۲ - ماده جامد نگهدارنده یک کاتالیزور ۳ - پروتئین یا عاملی که یک دارو را به محل جذب یا مصرف آن می‌رساند. ۴ - جانور یا انسانی که میکروب‌های بیماری‌زا را با خود حمل می‌کند و می‌تواند آن را به دیگران انتقال دهد و آن‌ها را بیمار سازد. ۵ - پروتئینی که با یک هاپتن پیوند می‌یابد و یک آنتی ژن کامل می‌سازد.	دست و پایی حامل برنده	سندروم تونل میچ دست کرخی و گزگز در دست که ناشی از فشار بر عصب میانی در ناحیه میچ دست است.
	carpal tunnel syndrome	برچه بخشی از مادگی که حاوی تخمک است. برچه‌ها ممکن است جدا از هم و یا پیوسته به هم باشند و از اتحاد آن‌ها تخمدانی چند خانه به‌وجود آید.
	carpel	کارپو - پیشوندی یونانی به معنی میوه
	carpo-	میوه‌شناسی شاخه‌ای از گیاه‌شناسی است که به مطالعه میوه گیاهان اختصاص دارد.
	carpology	

که آشنایی همکاران و تشویق به تهیه کتاب برای همکاران داروساز از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، یک بار دیگر به معرفی کتاب پرداخته شد.

در خاتمه، ضمن تشکر از آقای دکتر محمدرضا توکلی صابری برای ارسال این کتاب به دفتر مجله، ذکر این نکته را ضروری می‌دانم که این کتاب یکی دو سال پیش در رازی معرفی شده است. از آنجا